

Behovet av en ny kyrka

Ulvön har haft en bofast befolkning åtminstone sedan mitten av 1500-talet. Det har varit bönder bosatta i Sörbyn och Norrbyn och med fiske som binäring. Först på 1830-talet får Ulvöhamn sina första åretruntboende invånare. Under mitten och slutet av 1800-talet växer öns bofasta folkmängd snabbt. Under perioden 1881—1890 kulminerar folkökningen. Den 31 december 1890 bor 274 personer på ön.

Det gamla fiskarkapellet i Ulvöhamn, byggt 1622 och målat 1719, hade tillkommit för att tillgodose de sommarfiskande gävleborgarnas behov. I slutet av 1800-talet hade det blivit alldeles för litet för Ulvöns snabbt växande befolkning. Det var dessutom omöjligt att använda kapellet vintertid. Enligt samstämmiga vittnesmål i olika källor var kapellet i ett bedrövligt tillstånd efter flera decennier utan underhåll och skötsel. På 1880-talet blev behovet av en ny kyrka på Ulvön akut.

Den 28 september 1887 hölls ett sammanträde i Ulvöhamn för behandling av frågan om Ulvö gamla kapells reparation eller uppförande av ett nytt kapell. Ett protokoll från detta sammanträde beskriver läget i följande ord:

»Uttalades allmänt behovet af att under närmaste framtiden antingen reparera och i ordning ställa det gamla kapellet eller ännu hellre, då det gamla dels vore väl litet i förhållande till den växande folkmängden på ön dels också för de i kulturhistoriskt afseende värdefulla målningarna vore skadligt att rifva, att få ett nytt kapell uppfördt. Men som innebyggarna på Ulfön i allmänhet utgjordes af mindre bemedlade fiskare, som för sin utkomst voro hänvisade till fisket, hvilket under de senare åren så betydligt aftagit att det näppeligen lemnade nödig utkomst åt sina idkare, ansågo Ulföborna sig icke sjelfva i stånd att påkosta ett nytt kapells uppförande, utan beslöto att göra detta endast under förutsättning att medel dertill skulle kunna anskaffas bland annat dels genom försäljning af gam-

la kapellet dels också genom erhållande af en kollekt inom åtminstone Hernösands stift. Om sådant ej skulle kunna beviljas, beslöts att reparera gamla kapellet och skulle församlingens kyrkoherde J O Huss ombedjas att hos vederbörande höra sig för om gamla kapellets försäljning och söka erhålla en kollekt i ofvannämnda omfattning.»

Redan den 6 oktober 1887 skrev kyrkoherde Huss till biskopen i Härnösand i ärendet. Med stöd av det bifogade protokollsutdraget från sammanträdet på Ulvön framhåller kyrkoherden bl a:

*»Såsom mig synes wore det för Ulföborna ändamålsenligast att de fingo sälja sitt gamla kapell och uppföra ett nytt. Målningarna i gamla kapellet gå naturligtvis förlorade hvare sig kapellet repareras eller säljes men då dessa sannolikt äro af kulturhistoriskt värde, torde hvarken det ena eller andra kunna widtagas utan erhållet tillstånd. Kunde en kollekt erhållas åtminstone inom Stiftet wore detta redan en god hjälp, ty de fleste fiskare å Ulfön äro fattiga och i närvarande be-
trängda förhållanden oförmögna att åstadkomma de penningeutgifter, som med företaget blifva oundvikliga. En kollekt öfver hela riket torde vara omöjligt att erhålla. - - -«*

Då kyrkoherdens skrivelse till domkapitlet ej föranleder någon åtgärd, återkommer han med en ny skrivelse till domkapitlet daterad den 31 oktober 1887:

*»Som Ulfö fiskare och öfriga innevånare funnit nödvändigt att antingen reparera eller nybygga sin gamla sannolikt under 16 århundradet uppförda, nu högeli-
gen förfallna, kapellbyggnad och då ifrågawarande byggnad invändigt å väggar och tak är försedd med målningar, som möjligen äro af sådant kultur-historiskt värde, att de icke böra genom byggnadens reparation eller nedrifning förstöras, så får jag wördsammast anmäla detta sistnämnda förhållande samt anhålla att Högwärdiga DomCapitlet, derest ifrågawarande målningar anses sådant förtje-
na, tacktes ombesörja deras afritning eller i motsatt fall gifva Ulfö innevånare tillstånd att utan afseende på målningarna reparera eller rifva sin gamla kapell-
byggnad.»*

Domkapitlet låter nu inhämta ett expertyttrande angående målningarna. Konst-
experten kapten Carl Hellström avger den 11 januari 1888 till domkapitlet följande omdöme om gamla kapellets målningar:

*»De i Ulfö kapell befintliga målningar, utförda 1719 af, som det synes, någon em-
betsmålare, äro att hänföra till det slag som förekommer i bondstugor i flera or-
ter af landet, men sammanställningen och kapellets målning i dess helhet göra
detsamma till något eget i sitt slag, som i kulturhistoriskt intresse synes vara
värdt att bevara. Skulle dock Staten eller måhända Nordiska museet ej vilja inlö-
sa detsamma, till en hjälp vid den fattiga församlingens byggande af ett nytt ka-
pell, så äro ej målningarna af sådant konstnärligt värde att de böra utgöra hinder
för rifningen.»*

Den 18 januari 1888 beslöt domkapitlet efter ärendets remiss till kapten C Hell-
ström, att, då målningarna i Ulvö kapell »syntes vara av något värde i kulturhis-

toriskt hänseende, Kungl Maj:ts nådiga tillstånd borde utverkas, om kapellet skulle rivas.«

Under byfogden J R Johanssons och hamnfogden O A Söderbergs ledning sammanträdde jordägare och fiskare på Ulvön den 25 februari 1888 för att diskutera vilka åtgärder man nu borde vidtaga. Man beslöt att genom kyrkoherde Huss begära hos Kungl Maj:t »att utan afseende å de målningar hvarmed ifrågasvarande kapellbyggnad invändigt är försedd få rifva och ombygga den gamla och ytterst förfallna byggnaden, derest Kongl. Maj:t icke nåder finner för godt förordna om dess inlösen och framtida underhåll med möjligen befintliga statsmedel, hvilket vi för vår del helst önskade.«

Den 31 december 1888 satte konung Oskar II och ecklesiastikministern Gunnar Wennerberg sina namn under en skrivelse, vari Kungl Maj:t, efter hörande av Vitterhets-, Historie- och Antiquitets Akademien, medgav rivning av Ulvö gamla kapell. Men någon rivning av det gamla fiskarkapellet ville hamnlaget uppenbarligen inte genomföra. Vad man framförallt önskade var att få medel från det allmänna för uppförandet av ett nytt kapell. Detta framgår också däraf, att hamnstämman sedermera hade beslutat att iordningställa det gamla kapellet.

Under de två senaste åren hade Västernorrlands läns museisällskap underhandlat med ulvöborna om kapellets framtida underhåll. Dessa underhandlingar fortsatte efter Kungl Maj:ts beslut om att medge rivning av kapellet. När det

blev känt att konung Oskar II i augusti 1890 ämnade besöka Ulvöhamn ombord på ångkorvetten Drott, ville ulvöborna använda detta tillfälle för att än en gång ta upp kapellfrågan med höga vederbörande.

Ett par dagar före kungens besök i Ulvöhamn, vilket ägde rum den 23 augusti 1890, uppsöktes kyrkoherde Huss i Nätra av några ulvöbor, som bad honom att komma ut till ön och vid kungens besök framföra en begäran om hjälp för uppförandet av ett nytt kapell. Kyrkoherden reste nu ut till ön och ingick i den officiella deputation, som hälsade kungen välkommen till Ulvön. Han samtalade också med landshövding Ryding i kapellfrågan men avråddes att ta upp frågan under kungens besök i Ulvöhamn. Det kungliga besöket utvecklade sig dock på ett sätt som ingen hade kunnat ana. Kyrkoherden berättar själv om vad som hände:

»Kort derefter kom Hans Majt ned ifrån Orgeln (i gamla kapellet) och bröt med sin swit upp ifrån kapellet för att besöka de tre lappkåtor med sina lappska innevånare, vilka för tillfället woro anordnade till Ulfö hamn. Utkommen ifrån kapellet ser jag Hans Majt Konungen stående midt i min wäg inbegripen i något wigtigt samtal med Hr Landshöfding Ryding och en del af sin öfriga swit samt att en yngre man ibland densamma upptaga pengar, öfverlemnade dem till Landshöfding Ryding, hvilken åter öfverlemnade dem till nära stående hemmansegaren Joh. Rol. Johansson. När Hans Majt omedelbart derefter fortsatte sin gång till lapparne, fick jag genast weta, att Han i Nåder gifvit 200 K^{or} till kapellets underhåll. — — — Genom den Kungl. gåfvan, som egentligen wäl war gifven till Museiföreningen, kunde en grundplåt anses wara erhållen för möjligheten att i Ulfö hamn få uppförd en ny kapellbyggnad. Efter gudstjenstens slut den 24 Aug. ordnades derför, i ett sammanträde med kapellagets invånare, om den kungliga gåfvans förvaltning till dess att det närmare kunde bestämmas om dess användning. Men på senhösten 1890 eller i början af år 1891 ankommo, på min begäran, några deputerade ifrån Ulfön, för att med mig öfverlägga om den Kungl. gåfvan och byggande af ett nytt kapell. Beslutet blev att Museiföreningen skulle erbjudas att inköpa gamla kapellet.«

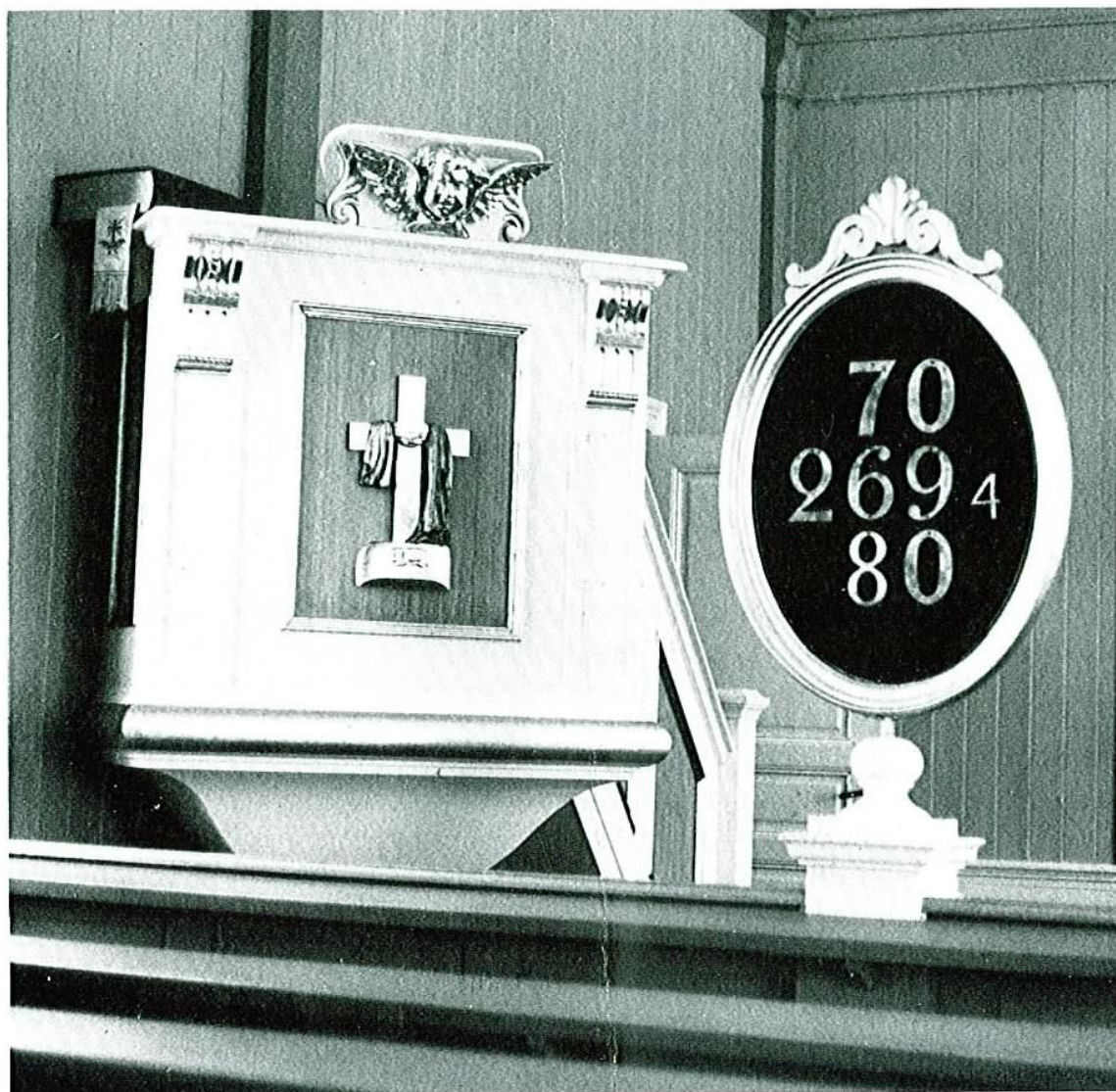
Ungefär ett år senare undertecknades det köpekontrakt, varigenom Ulvö gamla kapell i stort sett upphörde att vara en levande kyrka och övergick till att framförallt bli ett musealt objekt. Köpekontraktet, som är daterat den 5 februari 1892, har följande lydelse:

»Till Wästernorrlands läns Museisällskap överlåter och försäljer härmed Ulfö kapellag sitt i Ulfö hamn egande 1622 uppförda kapell mot en köpesumma af Femhundra /500/ kronor vid följande närmare bestämmelser:

- 1^a) till sällskapet överlåtes kapellet i det skick, hvori det för närvarande befinner sig;*
- 2^a) kapellet får utan intrång från kapellagets sida kvarstå på den plats, där det finnes, så länge vederbörande det önska, men förbehåller sig kapellaget kyrkogården för liks begravning och förbinder sig att omhägna densamma;*

De medel som inflöt till kapellet genom försäljningen av det gamla kapellet var emellertid ej på långt när tillräckliga för en nybyggnad. Den 10 mars 1892 skriver kapellet till Nätra kyrkostämman med begäran om hjälp till uppförandet av ett nytt kapell. Vid kyrkostämman den 27 mars d. å beviljas ett anslag om 1 200 kronor till uppförande av en ny kyrka på Ulvön. Anslaget skulle utgå under en fyraårsperiod med 300 kronor per år och var förbundet med det villkoret

»att det nya kapellet skulle för framtiden stå under kyrkorådets i församlingen tillsyn för att undvika att emot evangeliska Lutherska kyrkans bekännelse och ordning fiendtliga talare der uppträda.«

Kyrkobygget

På hösten 1892 lades grunden till den nya kyrkobyggnaden. Under sommaren 1893 uppfördes den nya kyrkan efter en ritning av byggmästaren P G Hultman i Bredånger (1826—1910) och under förmanskap av fiskaren Ivar Wiberg på Ulvön. Väggarna murades upp av klant från Strängöns sågverk. Ulvöborna medverkade i arbetet genom s k gångled, d v s genom fullgörande av dagsverken enligt en särskilt fastställd turordning. Det hade bl a bestämts, att varje person som var taxerad för ett dagsverke skulle till kapellet förfärdiga en kyrkbänk. Det blev sammanlagt ett stort antal dagsverken som måste fullgöras. Den som undandrog sig sin dagsverksskyldighet ålades att betala 2 kr 50 öre i böter men ulvöborna synes ha varit mycket lojala.

Kyrkan uppfördes på en tomt (ca 40×35 meter) som Ulvö kapellag genom ett brev av den 1 maj 1893 erhållit som gåva av hemmansägaren Samuel Petter Lundgren (1853—1942) i Sörbyn genom avstyckning från hans hemman Ulvön nr 5 om $7\frac{13}{36}$ seland (lagfartsbevis den 10.9.1900).

Från början hade man ej tänkt sig att den nya kyrkan skulle ha något torn men under arbetets gång ändrades planerna och år 1894 hade kyrkan i stora drag fått det utseende den har idag.

Inredningen och målningen av kyrkan hade anförtrotts Erik Nyberg (1836—1918) i Hummelvik. Även i detta arbete medverkade ulvöborna. Således har altare och predikstol — med undantag av bilderna som Erik Nyberg är upphovsman till — i den nya kyrkan snidats av hamnfogden, salteriägaren Jonas Axel Söderberg (1862—1952).

På sommaren 1894 var arbetet så långt framskridet, att den nya kyrkan enligt biskopens förordnande kunde invigas till sitt heliga bruk söndagen den 12 augusti 1894 (12:e söndagen efter Heliga Trefaldighet) av kontraktsprosten J.G. Dixelius i Anundsjö assisterad av kyrkoherde J.O. Huss i Nätra, kyrkoherde Björkquist

i Gideå, komminister O. Tirén i Själevad och pastor J. Söderlind i Nätra, vilken också predikade.

Invigningsdagen skildras av kyrkoherde Huss som en synnerligen stor högtidsdag för Ulvö kapellag:

»Ej mindre än 9 å 11 Ångbåtar, lastade med menniskor, uppgående till ett antal af omkring 2000 personer utom kapellagets egen befolkning, besökte denna dag Ulfö hamn. På alla som kunde wara närvarande syntes invigningsakten göra ett djupt intryck och allmän war förvåningen öfver den nya både i yttre och inre afseende prydliga kyrka, som Ulfö fattiga samhälle på så kort tid och med så ringa tillgångar förmått uppföra.«

När den nya kyrkan stod färdig på sommaren 1894 visade sig den totala kostnaden uppgå till 5 300 kronor. Genom bidrag från moderförsamlingen och försäljningen av gamla kapellet förfogade kapellaget över 1 700 kronor. De återstående 3 600 kronor måste således täckas genom uttaxering bland ulvöborna själva. För t ex den nya orgeln uttaxerades 50 öre av varje mantalsskriven ulvöbo och 25 öre av den som var 15—18 år. Ulvöbornas medverkan i kyrkobygget genom dagsverken och penningbidrag gör ett starkt intryck på kyrkoherde Huss, och han finner det vara »ett synnerligen talande och efterföljansvärdt exempel på den sjelfuppofterande kärlek och sant kyrkliga anda som förenar innevånarna i detta lilla samhälle.«

Över ingångsporten till den nya kyrkan läser vi orden »Uppbygd under Konung Oscar II:s regering MDCCCXCIV«. Invändigt har kyrkan en längd av 14,75 m, en bredd av 8,30 m och en höjd av 4,80 m. På varje sida om mittgången finns 14 bänkar med en längd av 3,50 m och på läktaren fyra bänkar på varje sida med en längd av 2,7 m. Kyrkan rymmer ca 200 personer.

År 1897 fick den nya kyrkan en klocka (Ø 55 cm) med följande inskription:

»Förfärdigad för Ulfö kapell År 1897 vid N.P. Linderbergs Metallfabriks Akt. Bolag Sundsvall. Gud, Herren Gud, talade och kallade jorden från solens uppgång till dess nedgång. Davids 50 ps 1 v.«

Denna klocka ansågs dock vara för liten och ersattes av en större (vikt 226 kg), som har följande inskription:

»År 1929, då G. Hörnström var kyrkoherde, M. Pehrsson predikant och J. Viklund kyrkovärd gjuten för Ulvö kapellkyrka av K.G. Bergholtz i Stockholm. Över hav och strand gånge mitt ljud. Bjude färdman hamn. Vila i Gud. Sjungen till Herrens ära. Loven hans namn. Båden glädje var dag. Förkunnen hans frälsning. Ps 96:2.«

Den gamla klockan flyttades år 1969 till den kyrkogård på Holmen i Bysjön som togs i bruk år 1920.

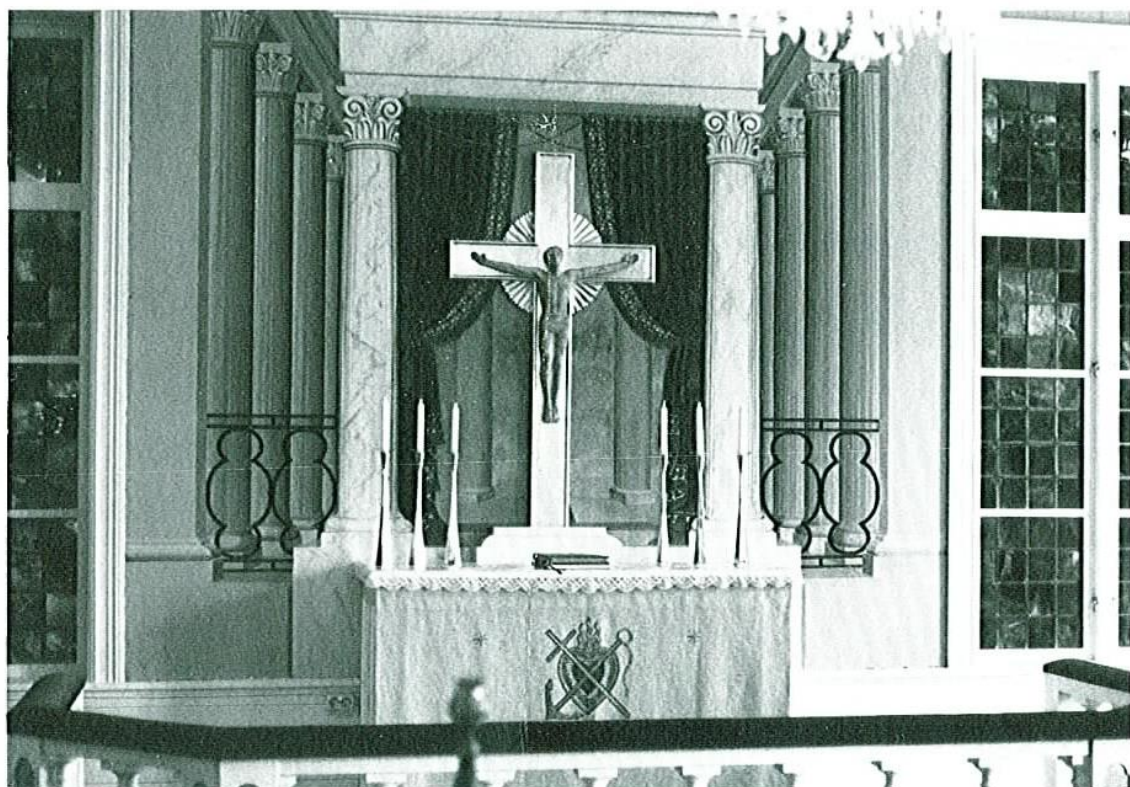
Under årens lopp har den nya kyrkan underhållits och förbättrats genom en rad beslut av moderförsamlingen i Nätra. Men också ulvöborna och andra privatpersoner har genom olika gåvor bidragit till kyrkans förskönande.

Ett beslut av principiellt stort intresse fattades av Nätra kyrkostämma den 23

juli 1905. Stämman hade tagit upp ett vanligt underhållsärendet rörande Ulvö kyrka. Det gällde att besluta om att lägga tak av plåt på den nya kyrkan samt att oljemåla södra och västra sidorna och övre delen av tornet. Disponent Gustaf Hedberg tog då upp frågan om äganderätten till Ulvö nya kyrka, vilket resulterade i att kyrkostämmans beslut att bevilja medel till kyrkans underhåll förknippades med ett villkor som i protokollet uttrycks i följande ordalag:

»Under förutsättning att ifrågavarande kapell, sedan Kungl. Majt resolverat att å Ulfön må inrättas en kapellpredikantsskollärartjänst och med stöd af kyrkostämmobeslutet den 27 mars 1892 § 1, betraktades såsom Nätra församlings egendom utan rätt till någon slags ersättningsanspråk för kapellet från Ulföbornas sida.«

Genom detta beslut har kyrkostämman fastslagit att den nya kyrkan är Nätra församlings egendom. Den var sannolikt ett beslut föranlett av den osäkerhet som rådde om huruvida den nya kyrkan tillhörde ulvöborna eller Nätra församling. Det hade funnits en liknande osäkerhet vid tiden för det gamla kapellets försäljning om de befullmäktigade ombuden verkligen hade haft rätt att på ulvöbornas vägnar försälja kapellet till museisällskapet. Däremot synes ingen ha ifrågasatt ulvöbornas äganderätt till det gamla kapellet. Det kan dock diskuteras om inte kapellet snarast var fiskarsocietetens i Gävle egendom och inte den bofasta ulvöbefolkningens.

Renoveringsarbeten

Ända fram till 1909 saknades värmeanordning i kyrkan. Då inköptes den kamin, som sedan kom att användas tills man fick en modern elektrisk uppvärmning av kyrkan i samband med att Ulvön år 1947 fick en elkabel till fastlandet.

Kyrkan genomgick år 1921 en yttre renovering, som tre år senare följdes av en omfattande restaurering av kyrkans interiör enligt ett av lektor A Thurdin i Härnösand utarbetat förslag. Genom de medel som kyrkostämman i Nätra anvisade kunde under sommaren och hösten 1924 en genomgripande ombyggnad av kyrkan göras. Till entreprenörer för restaureringsarbetena antogs J Lundholm och K Eriksson i Mjåla, Nätra, som skulle utföra träarbetet och målarmästare P C Nyberg (1868—1942) i Örnsköldsvik för målningsarbetet.

Genom 1924 års renovering fick kyrkans golv och väggar en bättre isolering än tidigare. Sakristian som från början varit provisoriskt inrymd bredvid koret och som högst väsentligt vanprytt kyrkans interiör förlades nu permanent till en särskild tillbyggnad på den sida av kyrkan som vetter mot berget. Omfattande omålningar av väggar, tak, bänkar m m genomfördes. Den gamla altartavlan föreställande Jesus och lärjungarna på Oljeberget, vilken hade målats av Erik Nyberg ersattes av en ny som konstnärens son, P C Nyberg, hade skissat efter förebild i moderkyrkan i Nätra och med de ändringar, som föranleddes av kyrkoherden G Hörnströms påpekanden. Predikstolen, som tidigare stått mitt framför altartavlan, flyttades till sin nuvarande plats.

Efter 1924 års restaurering, som dragit en kostnad på 6 000 kr, kunde kyrkan den 12 november 1924 återinvigas av Nätraprosten G Hörnström assisterad av kyrkoherde Hj. Edström i Vibyggerå och komminister Bernh. Vestberg i Nätra.

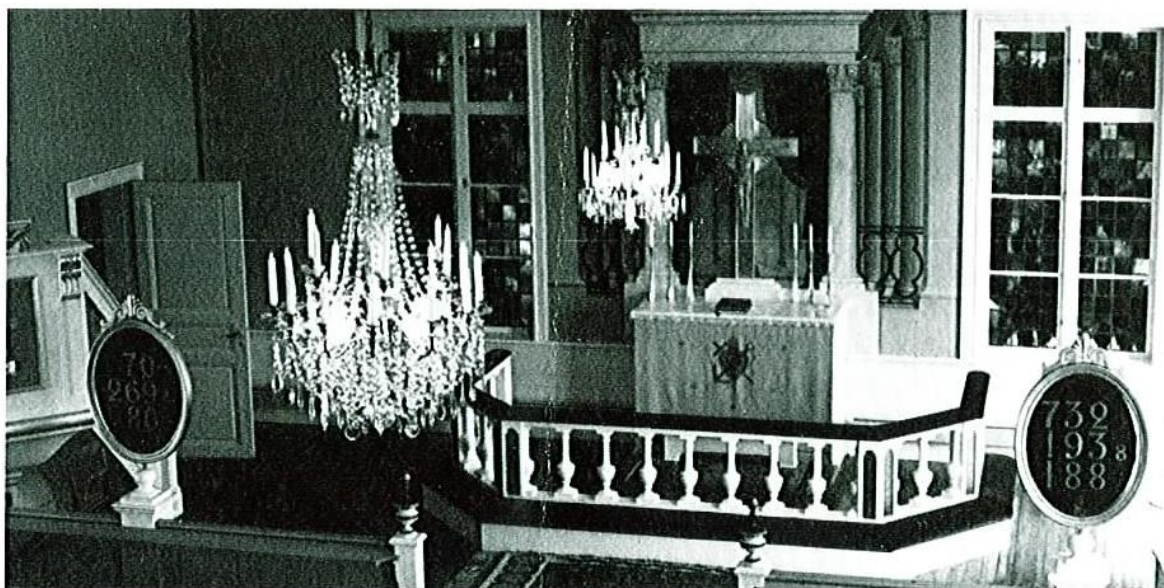
Bland de restaureringsinsatser som senare ägt rum förtjänar två att särskilt omnämnas: installerandet 1952 av en ny förnämlig piporgel och det renoveringsarbete som avslutades på våren 1980.

Den piporgel, som på hösten 1952 installerades i kyrkan, är av tyskt fabrikat, tillverkad i Kassel av Werner Bosch. Orgeln kostade 26 000 kronor i inköp. Nätra kyrkofullmäktige beviljade ett anslag på 9 000 kr, resten har erhållits genom tre donationer från Stiftelsen Seth M Kempes Minne (8 000), P Manbert Pehrssons orgelfond (4 000) samt professor Richard Söderberg (5 000). Orgeln var den första s k »Hausorgel« av detta fabrikat som infördes i Sverige. I ett besiktningsskildring heter det bl a att orgelns disposition »gjorde det möjligt för mig att återge även stora orgelverk av Johann Sebastian Bach, och jag får säga, att mina förväntningar i högsta grad blev tillfredsställda om inte rent av överträffade.«

I Ulvö kyrka finns numera också en liten kororgel. Det är en piporgel byggd i början av 1880-talet av den kände orgelbyggaren Nils Oskar Alm i Boden. Om denna märkliga orgel och det stycke musikhistoria som är förknippat med den kan man läsa i en liten skrift, som genom bidrag från Ulvöns orgelfond gavs ut i samband med att orgeln efter en omfattande renovering placerades i Ulvö kyrka. (Kjell Söderberg: N O Alms piporgel i Ulvö kyrka, Bjästa 1982).

Under slutet av 1970-talet genomgick Ulvö kyrka en ny omfattande reparation. De stora kyrkfönstren byttes ut mot nya i samma stil som de gamla. Kyrkan målades såväl invändigt som utvändigt. Det var under detta målnings- och förnyelsearbete, som målarna Thure Berglund och Kjell Söderlind upptäckte en övermålad ängel i taket över koret. När Erik Nyberg ursprungligen dekorerade kyrkan lät han med förebild i Johannes uppenbarelsebok måla denna ängel som blåser i en basun och i vänster hand håller en rulle, på vilken de sju inseglen står skrivna. Då sonen P C Nyberg var ansvarig för 1924 års renovering av interiören lät han av någon okänd anledning måla över ängeln men nu finns den åter synlig för alla kyrkobesökare.

Efter den sistnämnda genomgripande renoveringen blev Ulvö kyrka återinvigd under deltagande av bl a dåvarande biskopen Bertil Werkström i Härnösand Annandag Pingst 1980.

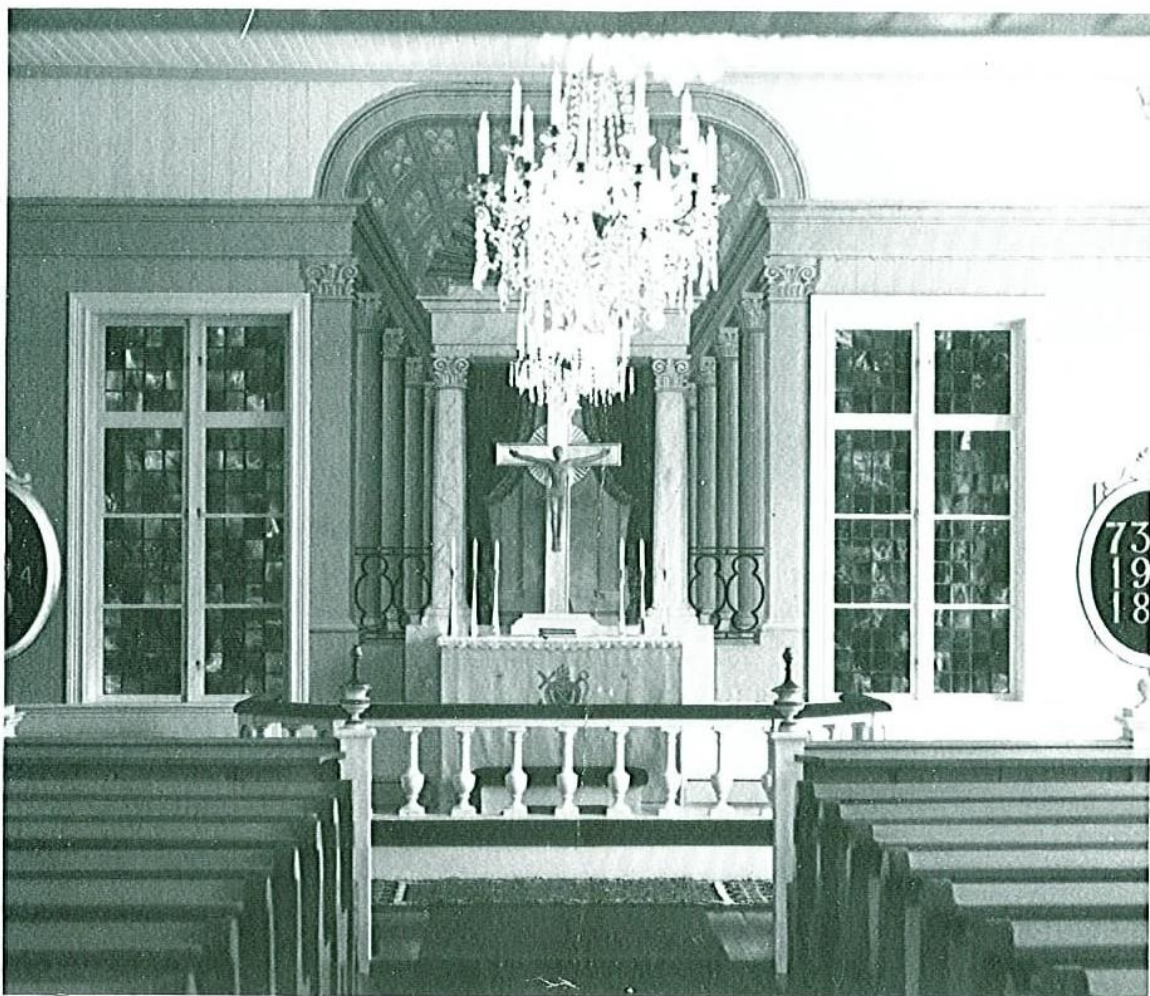

Inventarier

Ulvö kyrka har nu i all sin anspråkslöshet en varm interiör som väcker beundran hos många kyrkobesökare. En rad gåvor från privata personer har under årens lopp bidragit till att försköna det enkla men vackra kyrkorummet. I taket hänger tre små kristallkronor. Av dessa är den ena en gåva av hemmansägaren Johan Roland Johansson (1832—1922) i Sörbyn och fiskaren Erik Bergner (1836—1910) i Ulvöhamn. Till inköp av den andra kristallkronan, som inköptes för 93 kr hos Leja i Stockholm genom salteriägaren Jonas Axel Söderberg, insamlades medel genom kapellet på en s k kapellsauktion i Gustaf Engelbert Söderbergs gård (nuv. hembygdsgården). Den nyaste av de tre kristallkronorna, som inköptes 1950 och tillverkades på beställning i stil med de gamla kronorna, bekostades genom anslag ur P Manbert Pehrssons fond och genom gåvor.

Till sist några ord om kyrksilvret i Ulvö kyrka. Enligt ett protokoll från Nätra kyrkoråd den 14 juli 1909 skulle ett äldre sockenbudstyg (nattvardskärl, stämplat GRS — Tre kronor — S3) tills vidare få användas i Ulvö kyrka, sedan moderkyrkan införskaffat ett nytt. Kalken som är tillverkad av G R Sundbom i Härnösand år 1824 väger $12\frac{1}{8}$ -dels lod (kalkens höj 17 cm, diameter 8,6—9,1 cm: patens diameter 8,6 cm).

En del av kyrksilvret har skänkts till kyrkan av privatpersoner. En vinkanna av silver (höjd med lock 19 cm, stämplat GTF—V4) från år 1851 skänktes till kyrkan av rådman B Sandström från Örnsköldsvik, vilken under flera år hade ett sommarställe i Ulvöhamn. En dopskål av silver (höjd 20,5 cm, diameter 33,4 cm, stämplat K Andersson—H7) från år 1910 med texten »H Saléns minne 1948« på sidan och »Instiftat av Löjtnant Einar Braathen« under botten var tidigare ett vandringspris vid kappseglingar, innan det skänktes till kyrkan av en härnösandsbo.

Källor

Otryckta

Riksantikvarieämbetets arkiv; Material om Ulvöns kyrkor.

Paul Siléns samlingar (huvudsakligen avskrifter, Nätra kyrkoarkiv): Anteckningar om Ulvön.

Tryckta

Söderberg, Kjell: Ulvöns gamla kapell (Örnsköldsvik 1972).

Söderberg, Kjell: N O Alms piporgel i Ulvö kyrka (Bjästa 1982).

Söderlind, Per: Ulvöns fiskelägen och kapell (Från Ådalar och Fjäll 1927).

Torell, Sverker: Studie över befolkningsrörelse och näringsliv på Ulvön 1860—1954 (Stockholm 1955, prosemuppsats).

Diverse tidningsartiklar 1914—1980.

